

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 25. dan vsakega meseca.

Društveniki dobivajo list zastonj. — Nečlane stane po **2 gld.**, dijake po **1 gld. 20 kr.** na leto; posamezne številke po **20 kr.**

Za obliko in vsebino spisov so odgovorni pisatelji.

Vse spise, naročila in plačila vzprejemlje „Slov. plan. društvo“ v Ljubljani.

Inserat obsegajoč dvanajstinko strani stane **6 gld.** za celo leto.

„Planinskih piparjev“ izlet na Triglav

dne 8. in 9. septembra 1894. l.

Spisal J. Hauptman, nadpipar.

Planinski piparji“ se imenuje šestorica članov „Slov. plan. društva“. To ime so si nadeli, ker so planinci in ker vedno s seboj nosijo pipe; obvezani so celo proti globi, tudi javno nastopati s pipo. Pipar tudi ne sme nikdar biti brez tobaka in užigalic, ker sicer ga zadene globa. Pozdravljajo se med seboj z „gorà“; drug pozdrav ali odzdrav se kaznuje. Brez dovoljenja drugih „piparjev“ ne sme „piparja“ nikdar mankati pri izletih, zabavnih večerih in predavanjih „Slov. plan. društva“. Dalje mora vsak „pipar“ sleharno nedeljo in praznik napraviti izlet; ako izleti samo popoldne, mora zjutraj do določene ure priti na Rožnik, inace zapade globi; a tudi zadnji na Rožnik došli „pipar“ se mora pokoriti z globo, ker je vstal prepozno in došel zadnji. Vreme in zima „piparja“ ne smeta ovirati. Iz takih in enakih pregreškov nabrani denar služi „planinskim piparjem“ v dosego njih glavnega namena, namreč: skupno napraviti vsako leto več manjših in eden velik izlet — seveda le na planine.

Ti „planinski piparji“ so sklenili svoj veliki skupni izlet leta 1894. napraviti dne 8. in 9. septembra na Triglav. Ukrenili pa so tako:

„Piparji“ se odpeljejo dne 7. septembra o polnoči z vlakom iz Ljubljane v Lesce, odtod pa na vozeh v Bohinjsko Bistrico; po zajutruku v Bistrici se popeljejo dalje do Starih Fužin, si poiščejo vodnika Antona Šesta ter najamejo razen njega še enega nosača, kajti šest „planinskih piparjev“ potrebuje za dva dni lepo množino jedil in precej pijače; z vodnikom in nosačem je odriniti okoli 7. ure iz Starih Fužin čez Velo Polje do Marije Terezije kočee, v kateri naj se prenoči in drugi dan odide na Triglav in odtod v Mojstrano. — To je bil glavni načrt izletu, seveda ob ugodnem vremenu.

Pisali so tedaj vozniku v Lesce, naj pripravi vozove za vožnjo iz Lesce v Bohinj, naročili v Bohinji zajutrak in pisali vodniku Antonu Šestu, naj jih pričakuje, da jih bode vodil na Triglav.

Proti poldvanajsti uri v tihí noči dne 7. septembra so se čuli neznani glasovi in videle čudne podobe, premikajoče se po mirni Dunajski cesti. Odkod to čudno zvižganje in praskanje? Veliki žreblji na težkih gorskih črevljih praskajo ob trda tla hodnikova, in okovi gorskih palic izvajajo čudne glasove, da si mimo gredoči ljudje zatiskajo ušesa. Šestorica „planinskih piparjev“ v kratkih hlačah, z golenicami, z okovanimi črevlji, gorskimi palicami, cepini, čutarami, z nahrbtniki, za klobuki pa „pera“, se pomika tako glasno v kavarno „Evropo“. Tam popijejo črno kavo ter odidejo na kolodvor. Še nekaj trenutkov hudega vrišča, in že sede po dolgem in širokem v vagonu. Vse potihne, a le za hip. „Fertig“ je zakričal zunaj sprevodnik, „piparji“ pa so skočili raz klopi, kakor da bi jih bila pičila čebela. Sveta jeza je izpreletela njih narodna sreča, in srdito so se spogledali s prevodnikom, ko je prišel v kupe.

„Karten, meine Herren!“ Da bi ga strela! Čim glasneje in glasneje je ponavljal „Karten“, tem bolj krčevito so stiskali preplašeni „piparji“ vozne listke v rokah. Slednjič se je vendar razjasnilo v temnooblačni glavi sprevodnikovi; hudomušno se je namuzal in z lepo donečim glasom izbleknil silno težavne besede: „Gospodje, prosim vozne listke.“ Seveda jih je dobil takoj, obložene s finimi smodkami. Sedaj so se „piparji“ pomirili in zapeli: „Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo.“ Grozno tožna pesen. —

Ob 2³/₄ zjutraj so izstopili v Lesceh, da bi posedli na vozove, pa jih ni bilo. Nič ne dene, so rekli potrpežljivi „piparji“ ter so šli v vas in budili kmete, da jim priskrbe vozove. Predno so opravili vozniki konje, priredili vozove in zapregli, je minilo 1 uro. Proti 3. uri zjutraj so se odpeljali „piparji“ na dveh vozeh iz Lesce mimo Bleda proti Bohinju.

Mraz je bilo, da so „piparjem“ zobje ropotali v ustih, kakor žreblji gorskih črevljev po mestnem hodniku.

Dospевši v Bohinjsko Belo, so čutili, da si je potreba s kuhanim vinom ogreti zmrzle ude. Vzbudili so sladko spečo gospodinjjo, a ona ni bila tako hitro pri-

pravljena odpreti nočnim gostom; a kdor trka, njemu odpro, in kdor tako silno trka, kakor „piparji“, njemu odpre vsak, komur je le količkaj do tega, da prihajajo gostje skozi vrata, a ne skozi okna v hišo. Poživili so se ter se odpeljali v Bohinjsko Bistrico.

Pred Bistrico so ostrmeli „piparji“ in se čudili, odkod so Bohinjeci o prihodu „piparjev“ zvedeli, kajti domišljevali so si, da so slavoloki postavljeni njim na čast; a kmalu so se prepričali iz napisov na slavolokih, da je vse to namenjeno le prevzvišenemu knezoškofu, ki je prišel birmat. Ker se pa eden „pipar“ piše Škof, so mu tovariši hudomušno nagajali celi dan.

Zelo premraženi so dospeli proti 7. uri v Bistrico k županu, gostoljubnemu možu. Ta je „piparjem“, ki so mu itak dobro znani, takoj hitro postregel z dobrim zajutrkom, dasi ni prejel poslanega mu naročila. Tu so si naložili nahrbtnike z vsemi potrebnimi rečmi: s surovim in prekajenim mesom, sirom, kruhom, jajci, zabelo, krompirjem i. t. d.

Treba se je bilo podvizati za odhod. „Piparji, na voz!“ „Fertik“ je zaklical hudomušni „pipar“, a slabo se mu je godilo. Deset piparskih pesti je na mah udrihnilo po zlobnežu. Voznik je pognal proti Bohinjskemu jezeru, od tam pa proti Starim Fužinam. Na mostu pri jezeru so se ustavili „piparji“ ter se divili krasnemu pogledu.

Proti 9. uri dospelši v Stare Fužine, so poiskali tu vodnika Antona Sesta. Tudi Šest ni prejel o pravem času pisma „piparjev“. Majal je z glavo, naposled pa dejal: „Le idimo! Malo oblačno bode, pa to nič ne škoduje, vsaj ne bode toliko vročine. Pojdite malo v gostilnico, jaz so pa grem preobleč, želodec pota- lažit in pripraviti „kešt“ za dva dni.

„Kešt“, kaj je to? Dolgo so ugibali „piparji“, in ker imajo bistre glavice, so jo pogodili: „kešt“ je nemški *die Kost*. Po desetih si nalože „piparji“ naj-potrebnejše stvari v žepe in malhe, druge reči pa denejo nosaču v koš in odrinejo po dolini pod „Spodnjo Frtačo“. Celo uro vodi pot skoraj popolnoma po ravnini. Solnce je lepo sijalo, le sem in tja se je skrilo za neznatne oblačke. Hodili so „piparji“ med zelenimi travniki, poleg bistrih potokov in mimo belih vasi. Vse je bilo tako divno in krasno, da so od veselja pevali in vriskali. Še celo vodnik in nosač sta se ogrela in pripevala z enako radostjo. Dobro so stopali. Vreme je bilo za hojo dokaj ugodno, posebno ker je sem ter tja popihal rahel vetrček. Kmalu je prihajala pot strmejša in strmejša, vijoč se med silnim skalovjem. Drug za drugim so stopali „piparji“ pred vodnikom in črez dobro uro so dospeli na prvo planino, imenovano „Spodnja Frtača“. Pri nekem studencu so odložili palice ter se kepali, ker bilo je štiri prste na debelo snega.

Nadaljevali so potem hojo proti Velemu Polju. Vetrček je pihljal bolj po-gostoma in močnejše, oblačilo se je čedalje bolj, in kmalu je popolnoma izginilo

ljubo solnce. Vetrček je postal veter in sem ter tja podoben viharju. Nekoliko v stran od Velega Polja so plezali „piparji“ po skalah, da si nabere nekatere pečnice, seveda odzorele in že rumene. Počasi korakajo dalje po krasni planini Velopoljski in poželjivo pogledujejo na velikane, ki so se začeli skrivati za oblake. Veter postaja silnejši, in v višini se čuje zvižganje silovitega viharja.

„Piparji“ postajajo mirni in resni, le malo govoreč.

Čim dalje hodijo, tem več gaze snega. Mraz je, pa le dalje, da se ugrejejo udje. Okolo štirih se pomikajo proti zadnjemu sedlu čez greben pod velikim Triglavom. Strašno začenja pihati; veter postaja silovitejši, tako da postane vihar, orkan. Od daleč se čuje tuljenju enak vrišč nevihte, katera se vedno bolj bliža in slednjič zajame tudi „piparje“. Silni vihar pometa sneg raz vrhunec, noseč ga kakor oblake po zraku, ter ga naposled vrže med „piparje“. „Piparje“ zebe hudo; sukenj si ne morejo zapeti, ker imajo otrple prste; na prsi naleteli sneg se stopi, a kmalu zmrzne na njih v ledene kroglice, da je hribolaska srajca podobna oklepu. Vihar se zapodi včasih s toliko silo, da „piparji“ cepajo v sneg. Napeti je bilo treba vse moči, da je bilo mogoče nadaljevati pot. Proti silnemu viharju ni bilo nikacega zavetja. Da se nekoliko ožive, so segli „piparji“ po žgani pijači, a to je le škodilo; niti najmanje jih ni ogrelo, ampak otrplost se je le pohujšala. Mirno se posvetovati niti mogoče ni bilo, ker je nametaval vihar cele oblake snega „piparjem“ v obraz in život. Drug drugega so osrčevali, in ko jim je vrli vodnik Anton Šest zatrjeval, da čez nekaj minut dosepejo do planinske kočice Marije Terezije, so napeli vse moči ter srčno a počasi korakali dalje. Gazili pa so sneg skoraj do kolena. Tako so se borili s silnim elementom dobro pol-drugo uro. Koče niso prej zagledali, dokler niso stali pred njo (2404 m). Tiho a srčno so se radovali, ko so stali pred nje durmi ob 7. uri zvečer. A kako vanjo, vrata so zametana do vrha s snegom! S cepinom, s palicami, z nogami in z rokami so odstranili toliko snega, da so s silo odprli zamrzla vrata.

Molče so zanetili na ognjišči in v peči ogenj, urno skuhali čaj in čokolado, použili, odložili samo čevlje in klobuke, legli na žimnice ter se odeli s štirimi odejami. Bilo je osem. Hipoma so zaspali, tresoč se po vsem životu. Silni vihar, ki je razsajal celo noč in skoraj zibal kočico, je vzbudil „piparje“ o polnoči. Navzlic kurjavi, obili odeji in vročemu čaju jih je zeblo tako, da so škripali z zobmi ter si trgali iz las ledene kroglice. Polagoma so se po polnoči ogreli in zopet trdno zaspali, kakor doma v varnem zavetju.

Vodnik in nosač sta skrbno kurila celo noč v peči in na ognjišču, ali navzlic temu je bilo samo 3° gorkote v koči, ko so se prebudili „piparji“ dne 9. septembra zjutraj ob 7. uri, primerno spočiti.

Vihar je še silno rjul, sneg zametaval, da je bilo joj. „Piparji“ so se pomenili ter sklenili, da boljšega vremena ne kaže čakati, ker sneg lahko tako zelo zapade, da bi sploh ne bilo mogoče doli priti. Tudi bi popolnoma pošla

hrana v dveh dneh, torej treba vsekakor ob tem vremenu navzdol, in sicer v Krmo in odtod na Mojstrano; kajti Krma je ozka dolina, po celi dolžini na obeh straneh zaprta z velikanskimi vrhovi, torej zavarovana proti viharju, in do nje ni dalje ko poldrugo uro.

Skuhali so si po tem dogovoru kave, čaja, potem lepo množino golaža in nekaj litrov vina. Ko so použili vse to, so se čutili toliko močni, da bi se mogli dobro uro boriti s silnim viharjem. Privezali so si klobuke na glave, na roke nataknili nogavice, ker rokavice niso imeli, vzeli slovo od kočee in od Triglava, do katerega je od kočee komaj 1 uro hoda, in srčno odšli. Bilo je že 10¹/₄. Na Triglav iti pri tem vremenu, tedaj še misliti ni bilo.

Pot je bila težavna, ker je zelo strma in pelje po skalnatih robovih in grapah; sneg je ležal sem ter tja tudi po 1 meter na debelo. Krčevito so držali „piparji“ v rokah gorske palice, ob katere so se opirali, ter čudovito hitro so koračili navzdol. Mnogokrat so se morali z rokami prijemati ob skale ali segati v sneg. Vihar je ponehal, in prej, nego so mislili, so dospeli v Krmo, kjer so bili v zavetji in kjer ni bilo skoro nič snega.

V razpali in zapuščeni pastirski koči so ustavili hitri korak, spravili ostanke iz svojih malh v želodec in izpraznili steklenice. In šele tukaj, ko so se popolnoma čutili varni, se jim je odvezal jezik. Veselo so odrinili naprej po Krmi proti Mojstrani.

Med potjo so se spominjali pesni, katero so, iz Ljubljane po železnici vozeč se, peli: „Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo“. Skoraj bi se bile uresničile tožne besede.

O poldveh popoldne so dospeli v Mojstrano, zvrnili par kozarcev vina, šli na Dovje na vlak ter se odpeljali ob 5³/₄ v Ljubljano, srečni in veseli, da so še živi in zdravi.

Kocbekova kočea na Molički planini.

Zlet na Ojstrico je bil od nekdanj priljubljen hribolazcem slovenskega Štajerja ter tudi drugim popotnikom. Planinska kočea na Korošici, katero je postavil slavni g. prof. dr. J. Frischauf s pomočjo Štajerskega planinskega društva l. 1883., je dajala turistom edino zavetje, kjer so mogli prenočevati. Ta kočea je prišla pozneje pod varstvo Celjske sekcije D. u. Ö. A. V. ter je bila zadnja leta

toli zanemarjena, da je bilo nočevanje v njej povsem nevarno, pri večjih izletih radi malega prostora celo nemogoče.

To je napotilo „Slov. plan. društvo“, da je postavilo l. 1894. na primernem kraju novo in večjo kočo, ki naj bi zadostovala potrebam današnjih turistov. Zelo ugoden prostor se je našel na Molički planini, katero ljudstvo naziva „Moličke Peči“ ali samo „Peči“. Potrebna je postala ta koča še toliko bolj, ker se je napravil nov pot tudi po romantičnem Robánovem Kotu, koder je vsekakor najzanimivejši dohod na Ojstrico.

Na Molički planini je stala poprej majhna pastirska kočica, pravše kup nametanega kamenja, pod katerim niti stati ni mogel pastir ter je imel le skromno zavetje proti nevihti. Posestnik Moličke planine, Jurij Moličnik, je radovoljno prodal tega svojega posestva (zemljkjn. vložek št. 419., kat. občina Podveža) 2 ara „Slov. planin. društvu“ za 5 gld. ter še obljubil 15 gld. za zgradbo nove koče. Kupna pogodba se je napravila dne 27. maja 1894. l. Po njej ima „Slov. plan. društvo“ edino tudi pravico do vseh potov po Moličnikovem obsežnem posestvu, ki sega do vrha Ojstrice.

Ko je nj. ekscelencija premil. g. knezoškof dr. Jakob Missia, oziroma njegov oskrbnik g. J. Hofbauer, podaril brezplačno ves les za zgradbo, se je začelo maja meseca z delom. Na Vóðolah (Vodov, spec. kar.), kjer raste zadnje drevje, je zapela sekira. Delavci so pripravljali stavbenki les, cepili macesnove skodle, samotež žagali deske in napravili apnenico. Jako težavna je bila noša gradiva dve uri navkreber do Moličke planine, kjer so zidarji na mestu poprejšnje koče zidali novo.

Načrt za kočo je napravil Sav. podružnice načelnik po najboljšem vzorec Nem. planin. društva, izpremenjenem za naše razmere. Voditelj zgradbi je bil Jurij Planinšek, pd. Kraševce v Lučah. Meseca julija je bila koča skoraj dogotovljena.

Na prvem občnem zboru „Savinske podružnice“ dne 29. julija 1894. l. se je na predlog g. A. Aškercu krstila nova koča podružničnemu načelniku v čast „Kocbekova koča“; ta sklep je odobril tudi osrednji odbor.

Kocbekova koča stoji 1770 *m* nad morsko gladino v ozki dolini, ki se razprostira med Velikim Vrhom in Črnim Vrhom do pobočja Male Ojstrice, ter jo omejujejo na jugu še Beli Vrh, severno proti Robánovemu Kotu pa Dleskovec in Žvižgovec. Lega koči je zelo ugodna ter varna proti plazom in silnim vetrovom. Komaj 30 korakov navkreber imaš krasen razgled v Robánov Kot. Na severno 5 minut v Robánov Kot nizdolu izvira iz pečine studence z zelo mrzlo vodo, katero prinesoš v 10 min. do koče.

Koča ima dva prostora: pastirski stan (dolg 3 *m* in širok 2 *m*) in turistovsko sobo (dolgo 5·5 *m*, široko 5 *m* in visoko 2·5 *m*) ter še podstrežje. Tri velika okna dajo sobi obilo svetlobe, sredi nje prosto stoječe ognjišče jo hitro ogreje in služi za kuho. Na pogradu je 6 žimnic za 6—12 oseb,

v podstrešji pa lahko nočuje 14, v sili celo do 24 oseb. Mnogobrojno posodo je podaril g. dr. Josip Sernee iz svoje tovarne v Gotovljah, za kateri velikodušni čin se mu izreka še na tem mestu najtoplejša zahvala. — Bližnji vodnjak je napravljen iz cementa. V njem se nabira strešna voda, ki je prilična pri koči in primerna za umivanje in tudi za kuho. V drvarnici je vedno pripravljenega suhega kuriva, ki ga sicer ni dobiti v bližini. A tudi za napravo stranišča bode marsikateri hribolazec, zlasti ob deževnem vremenu hvaležen.

Koča je zidana s kamenjem in apnom. Zunanji zid je tudi zavarovan proti vetrovom in dežju z macesnovimi škodlami, notranji pa je obit z deskami, da je v sobi topleje. S tremi dušniki, ki se zapirajo s čepom, je moči prevetriti sobo.

Dne 16. avgusta 1894. l. se je vršila slovesna otvoritev in blagoslovljenje koče. Na večer 15. avgusta so se izletniki zbrali v Gornjem Gradu in v Mozirji, kjer so se kratkočasili pri petji, prirejenem po tamošnjih pevskih društvih. Dne 16. avgusta so se sešli na Ljubnem v gostilni J. Bende, odkoder so peš odrinili ob 8. uri zjutraj v Luče, kjer je bil ob $\frac{1}{2}$ 11. uri slovesen vzprejem. Na mostu pod slavolokom z napisom: „Dobro došli! Slava vam, ki ste naši!“ so pričakovali izletnike slavnostni odbor, šolska mladež s slovenskimi zastavami v rokah in množica ljudstva. Preč. g. J. Golob-Repolusk je pozdravil v imenu slavnostnega odbora prav pristrčno „Slov. planin. društvo“, član osrednjega odbora pa je odzdravil in se zahvalil za pristrčni vzprejem. Pokajoči topiči so oznanjevali slovesni prihod domačega planinskega društva.

Po kosilu v gostilnah g. N. Zanierja in Jakoba Planinškega je ob 2. uri popoldne odšla večina izletnikov proti Ojstrici, drugi pa so krenili po ravnem ob Savini v divno Logarjevo dolino. Navkreber proti Planinšku hodeče izletnike so razveseljevali mlaji in cvetlice po oknih; s temi vnanjimi znamenji so gorski kmetje hoteli pokazati svoje simpatije do „Slov. planin. društva“. Pri kmetu Planinšku je pokanje topičev zopet pozdravljalo ljube goste, postavljeni slavolok pa je imel napis: „Dobro došli! Bog živi Slovence!“

Po kratkem počitku — pri kislem mleku — se je lazilo naprej vedno težavneje. Proti 7. uri na večer so došli hribolazci do koče. Tam so že bili zbrani nekateri drugi. Strel iznad Dleskoveca je prijazno odmeval v pozdrav prihodnikom.

Po 7. uri se je vršila slovesna otvoritev in blagoslovljenje koče. Preč. g. Miloš Šmid, župnik Solčavski, je ob asistenciji preč. g. o. Kasijana iz Nazarij in g. J. Goloba-Repoluska, kaplana Lučkega, blagoslovil novo kočo. V svojem govoru je nato poudarjal velike zasluge, katere si je pridobilo „Slov. planin. društvo“ za te kraje v tako kratkem času, želel, da bi vsi potniki našli v koči mirnega zavetja proti nezgodam, ter prosil Boga, da bi jo obvaroval vseh nesreč. — Podružnični načelnik g. Fr. Kocbek je potem vse navzočne izletnike pristrčno pozdravil, spominjal se vseh blagih dobrotnikov, ki so izdatno pomagali k zgradbi koče, namreč:

osrednjega odbora „Slov. planin. društva“, premil. g. knezoškofa dra. J. Missie in njegovega oskrbnika, posestnika Jurja Moličnika ter izročil kočo „Slov. plan. dr.“.

Načelnik „Slov. planin. društva“, g. prof. Franc Orožen, se je v svojem odgovoru ozrl na zgodovino slov. turistike, spominjajoč najstarejših slov. turistov: pesnika Vodnika, Staniča in vladike Slomšeka, kateri je tudi opeval krasoto „Solčavskih planin“, omenil potem zasluge, katere si je pridobil podružnični načelnik, ter otvoril kočo, odkrivši tablo ob pokanji topičev. Izletniki so šli nato v kočo, kjer so se ob govorih in petji veselili v pozno noč. Prečitani brzojavi in pozdravi so bili navdušeno vzprejeti.

Predsednik g. prof. Fr. Orožen se je z iskrenimi besedami še posebno spominjal našega častnega člana gosp. prof. dr. J. Frischaufa, ki je poslal pozdrav, v katerem piše mej drugim: „Das Gelingen dieser Arbeit ist um so höher anzuschlagen, da dasselbe aus der eigenen Kraft und Mitteln der Einheimischen geschaffen wurde. Dieses Beispiel eigener Thätigkeit wird anregend auf die ganze Nation wirken, selbe aufmuntern, das edle Werk der Erschliessung der Naturschönheiten ihrer Heimat fortzusetzen. Doppelt freut es mich, dass die geehrte „Section Sannthal“ das gelungene Werk nach jenem Manne benannt hat, der zur Erweckung der schlummernden Kräfte seiner Stammgenossen so regen Antheil genommen. Möge die neue Stätte in Zukunft befreit bleiben von allen Unbilden der Witterung und vielen Naturfreunden einen wahrlichen Aufenthalt gewähren. Von diesem schönen Haus aus kann die Erschliessung des Ojstrica-Gebietes unternommen werden. Den geehrten Festgenossen sende ich die herzlichsten Grüsse und wünsche ihnen eine prächtige Aussicht von der Ojstrica.“ —

Omeniti je še, da so bila vrata in napis olepšana z vencji iz planinskih cvetic, na oknu pa so se smehljale evetoče pečnice. Zvečer so domačini žgali tudi kres na Dleskoveu in pri kmetu Knezu nad Robanovim Kotom.

Dne 17. avgusta zjutraj je večina izletnikov odlazila proti Korošici, ker še novi pot ni bil dodelan, od tam pa na Ojstrico in na Škarje. Žal, da je nagajalo vreme ter z Ojstrice ni bilo nič razgleda radi megle. Po prihodu v Logarjevo dolino pa je začelo celó deževati, tako da se je pokvaril zvršetek lepo pričetega izleta. —

Zgradba koče je stala 1408 gld. 37 kr. Zavarovana je pri „vzajemni Dunajski zavarovalni družbi“ za 920 gld. Varuh ji je Jurij Planinšek, pd. Kraševce v Lučah, kateri bode v dobi od 1. julija do 1. oktobra stanoval v koči ter hribolazce preskrboval z jedjo in pijačo.

Izlet s „skiji“ na Šmarno Goro.

Spisal Slavoj J. k.

Bilo je megleno zimsko jutro dne 14. marcija t. l., ko sva se napotila s prijateljem preko Šiške na Ljubljansko polje, nesoč s seboj svoje „skije“.

Bilo je okoli 8. ure, ko sva dospela na kraj, kjer se cepi Kamniška od Gorenjske železnice. Tu si naveževa lesene drkalice na noge ter jo ureževa poleg železne ceste proti Vižmarjem in od tam dalje na Tacen, kamor dospeva ob 8. uri in 40 min.

Pot je bila kot nalašč pripravna za vožnjo in to tem bolj, ker je bil sneg malo pomrzel. Vsa spehana sva počivala kacic 5 minut, zatem pa jela polagoma lesti proti Šmarni Gori navzgor, ne da bi se držala pešpota, marveč prerežala sva vsak ovinek ter se nekoliko odsopla pri prvem križu. Prijatelj moj, do cela še novinec v takem dirkanju, je jel tožiti, da je utrujen in da se misli vrniti nazaj v Št. Vid ter me ondi počakati. Jaz sem mu rad verjel, da bi ne vzmogel cele poti, zbok tega sem mu privolil, da se vrne.

Odšel sem torej sam dalje. Ob 9. uri sem bil že na Gorjanah in 20 minut pozneje na vrhu Šmarne Gore. Sedaj sem šele opazil, da se je jelo oblačiti. Okrepčavši se pri cerkovniku s čašo vina in kosem kruha, hočem kreniti nizdolu, a že je začel sneg naletavati, s pričetka polagoma, zatem pa vedno gosteje. Krenem jo torej po poti proti Zavrhu, kamor sem srečno došel ob 10. uri. Dotle sem videl še nekaj pota, dalje proti Pirničam pa je bilo že tako zameteno, da ni bilo nobene poti več razločiti. Meni nič tebi nič jo urežem po ravani proti Medvodam. A sedaj sem šele zadel pravo! Nesreča res ne počiva nikdar! V Zgornjih Pirničah sem imel namreč smolo, da se mi je odtrgal jermen, s katerim je bil „ski“ na levi nogi pritrjen, in zdaj mi ni kazalo drugega, nego oprtati te svoje lesene cokle črez ramo in jo mahiniti peš do Medvod. Na tej poti sem gazil sneg, da je bilo joj! Bilo ga je do pasu, po katera mesta pa še več, in čestokrat sem zašel s pota v jarek.

Koliko časa sem potratil s to hojo, ne vem, toliko pa znam, da je ravno poldne zvonilo v Medvodah, ko sem vstopil v ondotno gostilnico pri Gruberju.

Sedaj pa je bilo tudi čas, da sem si „privezal“ dušo in telo. Mraz in pot sta me tako prevzela, da sem po užitem kosilu pri gorki peči malo zadremal in se šele vzbudil, ko je bilo ravno treba oditi na kolodvor po vozni listek za vlak, s katerim sem se imel odpeljati v Ljubljano.

V Vižmarjih sva se sešla s prijateljem — maroderjem, kateri se mi je, zagledavši me, prav zbadljivo in škodoželjno rogal, češ, najbolje se smeje, kdor se zadnji smeje. In imel je skoro dà prav!

Pa dasi se je moj prvi izlet s „skiji“ vršil ob malo ugodnih vremenskih razmerah, ne kesam se ga vender ne, ker človek se vsak dan uči kaj novega, in najboljša učiteljica človeku je v življenju lastna izkušnja, mojstra pa ga naredi le mnogokratna vaja. To pa velja le o meni, ki sem prvi vztrajno izvršil ta športni izlet s „skiji“ iz Ljubljane na Šmarno Goro in nazaj, dočim je moj sodrug med potom opešal in imel s svojimi „skiji“ korajžo drsati se le v Vižmarski krčmi in pa v kupeju gorenjskega vlaka!

Določila o zaznamovanji potov „Slov. plan. društva“.

1.

Ako hoče društvo, oziroma katera podružnica njegova zaznamenovati pota, naj si najpoprej priskrbi potrebno dovoljenje od lastnikov dotičnih zemljišč, oziroma od najemnikov lova po tistih zemljiščih.

2.

Kjer v enem okrožji deluje več raznih planinskih društev ali njih podružnic, naj se glede enotnega zaznamovanja med seboj porazumejo, ako je prijateljsko občevanje med njimi sploh mogoče.

3.

Za zaznamovanje naj se rabijo samo naslednje barve: rdeča (minium), ki je najlepša in najtrpežnejša, zelena (cinkasto zelena), rumena (kromovo rumenilo) in modra (ultramarin).

4.

Znamenja z dvojnimi barvami naj se opuščajo ter rabijo le izjemoma za zaznamovanje izprehodov blizu mest, trgov, kopališč in krajev, kamor zahajajo letoviščniki.

5.

Barva naj se nareja iz praška, kateri se z lanenooljnim firnežem pomeša takó, da ni pregosta in ne prečista, ker odteka. Taka sproti napravljena barva je mnogo trpežnejša, in zaznamovalec je tudi laže večjo množino nosi s seboj.

6.

Znamenja naj se kolikor mogoče napravljajo v enolikšnih presledkih. Po gozdih in ravninah, koder je pot tak, da ni lahko zaiti, naj se delajo znamenja bolj po redko. Kjer ni potreba, naj se pregosto ne zaznamuje, ker pregosta znamenja zoprno bôdejo popotnika v oči. Razpotja pa naj se posebno dobro zaznamujejo; zató naj se napravi nekaj znamenj že pred razpotjem in za njim na tisti strani, koder vodi pravi pot od razpotja.

7.

V obče povsod, zlasti pa v planinah, naj se znamenja napravljajo takó gosto, da se vidi od znamenja do znamenja. V planinah je še zlasti ozirati se tudi na najgostejše megle.

8.

Med pritlikovino, po tratih in po krajih, koder ni drevja ne kamenja, naj se zaznamenujejo v to nalašč postavljeni stebrički. Stebrički naj bodo po 1·20 *m* dolgi in 20 *cm* široki, štirioglati (pravokotni), na spodnjem konci zaostreni ter ožgani ali pa s katranom ali s karbolinejem napojeni. V zemljo se zabijejo do 40 *cm* globoko. Koder pa gredo po zimi plazovi, naj bodo stebrički nad zemljo le po 30—40 *cm* dolgi, sicer jih plazovi izrujejo in odneso ali pa polomijo. Znamenja se napravijo po vsaki širji strani na zgornjem konci stebrička.

9.

Po planinah, koder je dovolj pečevja, zaznamenujejo se trdne, nepremične in od daleč vidne skale takó, da se napravljajo znamenja ob obeh straneh, koder vodi pot. Znamenja, napravljena po skalah ob vzporedni strani pota, so brez pomena in koristi, ker jih popotnik ne vidi poprej, dokler ne stoji tik njih. Mer pota tudi dobro označujejo postavljeni kupi kamenja.

10.

Koder je drevje poleg kamenja, naj se zaznamenuje samó drevje, zlasti če je gladke skorje. Ako ni takega drevja, naj se postrga hrapava skorja, sicer z znamenjem vred kmalu odpade. Tanka debla se zaznamenujejo do polovice obsega, po debelih drevesih se napravi znamenje na vsaki strani debla. Znamenja po drevesih naj se napravljajo od tal po 1·5—2 *m* visoko.

11.

Vsako znamenje naj se napravi takó, da je vidno od obeh strani, od gornje in dolnje. Zató je dobro, da zaznamenujeta vedno dve osebi.

12.

Znamenja naj se napravljajo samó z ravnimi programi, ki so do 8 *cm* široke in 20 *cm* dolge. Križe napraviti je tam, kjer je popotniku treba biti pozornemu, ali kjer je kaj posebnega, lep razgled itd. Na pečinah, ki se od daleč vidijo, je dobro napraviti večje kvadrate ali kroge.

13.

Vsak zaznamenovani pot mora imeti v začetku tablico z napisom, na katerem bodi ime pota, daljava v urah, pšica, kažoča mer pota, in barva zaznamovanega pota. Napise je postaviti tudi ob vseh razpotjih, kjer se križajo ali odcepljajo zaznamenovani poti. Napise dobé tudi poti od kolodvorov železniških postaj, poti k studencem, k pastirskim ali lovskim kočam.

Pastirske kočee, ki leže ob zaznamovanem potu ali vsaj blizu njega, naj se označijo z napisi, na katerih je ime planine in nje visokost nad morskó gladino, n. pr.

Klemenšekova planina
1195 m

14.

Da bodo tablice „Slov. plan. društva“ glede pisave in oprave enotne, naj se naročajo samó pri osrednjem odboru „Slov. plan. društva“ v Ljubljani, ki jih pošilja na račun dotične podružnice.

15.

Vsaka tablica se pribij s pocinjenimi žreblji na deščico in deščica na steber, kateri naj bo 3 m visok, 40—50 cm globoko v zemljo zabiti ter na spodnjem konci ožgan ali s karbolinijem napojen.

16.

Podružnice morajo konci leta poslati natančna poročila o markacijah osrednjemu odboru „Slov. plan. društva“, da sestavi zaznamovana pota za letno poročilo in jih vriše v specijalne karte.

Podružnice, katere imajo v svojem okoliši večjo množino zaznamovanih potov, naj izdado posebne karte z vsemi zaznamovanimi poti.

Društvene vesti.

Zaradi groznega potresa, ki ovira in mori vso delavnost duševno in telesno, se je ta številka nenavadno dolgo zakasnila. Prosimo oprostila.

Slika Kocbekove kočee prinese majnikova številka, ker naročeni kliše ni došel o pravem času.

Društveni veliki izlet v Škocijanske jame in v Divaško vilenico se je zaradi potresa preložil na poznejši čas.

IV. društveni večer dne 30. marseija je bil jako zanimiv in zabaven. Veleučeni g. prof. Rutar je čital svoj skrbno sestavljeni zamljepisno-zgodovinski spis

„Črez Ture“, katerega priobči naš list še letos. Opisoval je mnogobrojnemu občinstvu prastaro pot črez Ture, ki je bila najbližja vez med Italijo in Nemčijo. Po njej so tovorili sol še v 17. stol. in vozili blizu tam pošto iz Ljubljane v Solnograd do l. 1854. t. j. do zgradbe južne železnice. Sedaj pa nameravajo speljati onod železnico črez Ture po pravilu, da so stari narodi rabili najkrajše proge. G. predavatelj je razpravljajl tudi krajna imena, ki dokazujejo, da so po Turah stanovali Slovenci do 13. stol. Po tem predavanju, ki je izzvalo glasno odobravanje, je nastopil domači tamburaški zbor ter z izbornim igranjem krasnih skladb razveseljeval občinstvo. Bodi mu zato tudi na tem mestu izrečena iskrena zahvala!

Darovali so: Osrednjemu društvu: g. H. Podkrajšek 2 gld. 50 kr.; Kamniški podružnici: gg. dr. J. Dereani, V. Rogel, K. Skala, A. Svetič in J. Trpine 5 gld.; Savinski podružnici: slavna Celjska posojilnica 50 gld. Prizrčna zahvala vsem blagim darovalcem!

Planinska lekarna za Orožnovo kočo. Domoljubni g. Kelbor iz Radovljice je sestavil in poslal „Slov. plan. dr.“ v last planinsko lekarno za Orožnovo kočo. Lekarna ta je najskrbneje sestavljena in urejena tako, da bode vsakdo lahko našel v njej leka za razne bolečine in rane. Vsakemu zdravilu je priloženo natančno navodilo. Blagi gospod darovatelj je tudi obljubil, da bode z veseljem oskrboval lekarno, dokler bode lazil po naših hribih. Mi pa pravimo, da se bodo takisto veselo in hvalečno spominjali njega vsi slovenski in drugi hribołazei, katere zanese sreča na prelepo Črno Prst. Hvala in slava mu!

Dva jako pripravna samovara za kuhanje čaja je podaril g. Kelbor iz Radovljice „Slov. plan. dr.“ za Kocbekovo in Orožnovo kočo. Izdelana sta kaj lično po načrtu g. darovalca samega, ki bodi iskreno zahvaljen za dobro došli dar.

Tatransko društvo v Krakovu, ki je podobno našemu in o katerem izpregovorimo prihodnjič, je poslalo „Slov. plan. društvu“ 15. zvezek „Pametnika“, pet lepih podob in društvena pravila s prošnjo, da bi mu naše društvo dajalo v zameno svoje publikacije. Tej želji bodemo ugodili s srčnim veseljem. Živela vzajemnost!

V zameni si je naše glasilo z listoma „Dom in Svetom“ in „Ljubljanskim Zvonom“. Oba lista, ki že zdavnaj slujeta po svojih izvrstnih leposlovnih in znanstvenih spisih ter po krasnem jeziku, priporočamo najtopleje vsem našim društvnikom.

Društveni poti okolo Radovljice. Neutrudni g. K. iz Radovljice je obnovil in popravil znamenja na potu črez Ribno. Na najlepšem mestu ob njem je postavil klop, ki ima naslonilo s črkami S. P. D v znak, da je društvena last. Enaki klopi je napravil tudi na razvalini „Pusti grad“ (Wallenburg) ter pot do nje potrebil in jo zaznamoval. Pri izhodu od razvaline je zasadil verejo z napisom: V Kamno Gorico $\frac{1}{2}$ ure. — Dalje je veliko tablo z napisom: Čez Ribno na Bled — V Kamno Gorico — V Kropo snel z zidu poleg postaje in jo pribil

na verejo, katero je zasadil nasproti izhoda z železnične postaje v Radovljici. Na tem mestu bode vidna tudi iz vlaka. Zaznamoval je tudi pot čez Mošnje v Radovljico, druge pa bode v kratkem. Hvalo mu srčno za domoljubno delo! Le naprej!

Kocbekova in Orožnova koča bodeda preskrbljena z živežem. S kakim in po katerih cenah, se objavi pozneje.

Vozni red in cenik državne in južne železnice izide v prihodnji številki „Plan. Vestnika“.

Razne novice.

Pomikanje planinskih lednikov. Kakor smola po položni ravnini, tako se pomikajo ledniki po zimi in po leti neprestano nizdolu po gorskih rebrih in debrih in po dolinskem navzdolji. Ker pa ledniki neprestano rasto na gorenjem koncu, pokrili bi v stoletjih doline in planjave, ko bi se ne topili ob dolenjem koncu. Kaj zanimivi so podatki o pomikanju lednikov. Mednarodna geološka skupščina v Zürichu na Švicarskem je izvolila poseben odsek, kateri opazuje njih pomikanje. Stroške za to znanstveno raziskavanje je prevzel princ Roland Bonaparte. V zadnjem letniku „Švicarskega plan. kluba“ je poročal Forel o svojem opazovanju lednikov. V osrednjih in vzhodnih Alpah so se zmanjšali ledniki v drugi polovici našega stoletja, a od leta 1875. zopet polagoma naraščajo v švicarskih Alpah. V avstrijskih Alpah pa bodo naraščali najbrž zopet početkom dvajsetega stoletja; po zadnjem opazovanju se sedaj še vedno manjšajo. — Meseca oktobra lanskega leta so tudi merili lednik Pastereo pod Velikim Klekom (Grossglockner) in dognali, da se je zmanjšal glede na razseg. To se opazuje tudi pri sosednjih manjših lednikih, kateri vedno boj ginevajo. Vsled tega je usahnilo tudi več studencev, in zapuščen je marsikak kraj, kjer sta se nekdanj okrepčevala turist in lovec.

100krat na vrhu Montblanka. Dne 16. septembra 1894. l. je bil vodnik Frédéric Tayot iz Chamounix v Franciji 100. krat na vrhu Montblanka (4810 m). Gotovo redk jubilej!

Prošnja do častitih društvenikov.

Vse čast. društvenike uljudno prosimo, naj blagovoljno skrbе za to, da dobode „Plan. Vestnik“ kar največ mogoče naročnikov. Zlasti bi bilo želeli, da si ga omislijo vsa bralna društva, čitalnice, gostilnice, kavarne in kopališča. Radi bi tudi, da bi nam čast. člani pošiljali zanimive dopise, če tudi kratke, o turistik in raznih popotnih in prometnih razmerah po svojih krajih. Kolikor več bode imel list naročnikov in dopisovalcev, toliko lepši in zanimivejši bode in toliko laže in uspešneje bode opravljal svojo nalogo v čast in korist domovini slovenski.

Naznanilo o znižani voznini.

C. člane „Slovenskega planinskega društva“ uljudno opozarjamo, da prodaja društveni blagajnik g. Ivan Soklič, trgovec „Pod trančo“ v Ljubljani vozne listke za vožnjo po južni železnici po znižanih cenah, in sicer:

1. za vožnjo na progi Ljubljana-Divača	po 1 gld. 60 kr. (nav. cena 2 gld. 50 kr.)
2. „ „ „ „ Ljubljana-St. Peter	„ 1 „ 20 „ „ „ 1 „ 80 „
3. „ „ „ „ II. Bistrica	„ 1 „ 45 „ „ „ 2 „ 30 „
- v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj.
Kdor si želi tak vozni listek kupiti, mora se izkazati, da je član „Slovenskega planinskega društva.“

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitaljskih ulicah šte. 5,

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga za moško in žensko obleko ter različne srajce za hribolazce po najnižji ceni.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛Cenovniki na zahtevanje brezplačno.☚

URAN in VEČAJ,

izdelovalca glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igriskih ulicah št. 8,

priporočata veliko zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dvorane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

IVAN FRISCH

v Ljubljani na Marijem trgu št. 3

priporoča bogato svojo zalogo **popotnih potrebščin za turiste:** koveče, torbe, vreče, nahrbtnike, listnice in druge v to vrsto spadajoče usnjene izdelke, — vse po najnižji ceni.

C. kr. priv. zavarovalna družba

Avstrijski Phönix na Dunaji

zavaruje proti nezgodam ob najugodnejših pogojih.

Premije so zelo nizke in se računajo po poklicu zavarovanečevem.

Turistika je všteta v zavarovanje brez doplačila.

Pojasnila daje: **Generalni zastop za Kranjsko** v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 17.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbenska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Poročilo „Slov. plan. društva o II. društvenem letu 1894.

z životopisom in s sliko dra. J. Frischauf-a spisom:

„Prvi hribolazci na Triglavu v dobi 1778—1837“, zaznamkom vseh potov „Slov. plan. društva“ i. t. d. Cena 20 kr.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2.

Trgovina s suknem in manufakturnim blagom na debelo in na drobno, skladišče platnine in damastne robe.

Caspar Wimmer (Petters-a naslednik),

črevljarski mojster

v Goisern-u (na Zgornjem Avstrijskem).

Specijalist v izdelovanju pravih, vsakemu hribolazcu dobro znanih gorskih čevljev.

Cene zelo nizke. Pri naročilu zadostuje, da se mi pošlje kak navaden čevljev, kateri je nogi naročnikovi najbolj prikladen.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1 in v Gledaliških ulicah št. 6

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

priporoča se

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Vincenc Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbenske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastonj.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo **bogato zalogo** naočnikov, daljnogledov, kukal, barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakeletni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

Ubald pl. Trnkozy,

lekarnar

v Ljubljani, na Mestnem trgu, poleg rotovža,

priporoča

svojo **bogato založeno lekarno.**

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slonovih ulicah št. 10—12.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in na zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAC

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste.**

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaji.

Iluetrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Restavracija „Pri Zvezdi“

na cesarja Josipa trgu.

Velik zračen vrt, steklen salon in kegljišče.

Priznано izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

F. Ferlinc, restavratér.

F. M. REGORSCHKE

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepremočljivega **poletnega in zimskega lodna** v običajnih barvah za hribolazce in lovce kot branilo proti mokroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira **lovskih telovnikov, podjopičev, spodnjih hlač, lovskih nogavic, volnenih gubčkov** itd. itd.

Kupite najboljši liker,

to je pristni, kemično čisti **likér iz kranjskih planinskih zelišč**. Ta posebno skrbno iz najzdravilnejših zelišč in cvetlic brez spirita, olja, esence in sirupa napravljeni liker prekaša vse dosedaj znane likere po okusu in dišavi. Ker tudi dobrodejno vpliva na želodec in ga ogreva ter čudovito poživlja telo, imeti bi ga morali pri vsakem domu. Dohiva se samo pri **izdelovalci**

J. KLAUER-ji v Ljubljani, v Špitalskih ulicah „Pri voglu“.

Mihael Marzolini

priporoča svojo kavarno

„Café Mercur“ na Mestnem trgu št. 5 v Ljubljani.

Kavarna je zelo velika, elegantna in zračna, ima **dva nova biljarda** in nove igralne mize s kamenitimi ploščami. — Razsvetljava je sijajna, časopisov **nad trideset**, domačih in tujih.

☛Kava izborna, likerji pristni.☛